

Швейцарії, Франції, Іспанії, Португалії, Бельгії, Голландії, Англії, США, Канаді, Аргентині, Мексиці, Бразилії, Нікарагуа, Колумбії, Чилі, Китаї, Кореї, В'єтнамі та багатьох інших країнах світу.

Власне кажучи, Український народний хор є одним з найактивніших популяризаторів у широкому світі нашої пісні-перлини, нашого хорового мистецтва і їх творця – талановитого, працюючого, волелюбного і співучого народу.

Свого часу (1919 – 1926) перше тріумфальне гастрольне турне по Європі, Північній та Південній Америці здійснила Українська Республіканська Капела (пізніше переіменована на Український Національний Хор) під орудою славетного Олександра Кошиця, після виступу якої світ заговорив про Україну як про незалежну державу (УНР), про наш талановитий, працюючий, волелюбний і співучий народ, про наше прадавнє і славне мистецтво, про неперевершену красу і багатство народних пісень. (До речі, Костянтин Пігров приятелював з Олександром Кошицем).

У наш час фактично те ж саме зробив Анатолій Авдієвський з Українським народним хором імені Г. Верьовки. Як тоді, так і тепер, на концертах обох хорів люди були зворушені до сліз, хоча в переважній більшості не розуміли жодного слова виконуваних пісень, їх полонила неповторна краса і мелодійне багатство наших народних перлин, а також високохудожнє мистецтво їх виконання.

Як відомо, Анатолій Авдієвський не тільки чудовий диригент, а й талановитий композитор, аранжувальник. Щоправда, його творчий доробок кількісно не великий, але щодо якості, то він – на рівні наших класиків Миколи Лисенка, Олександра Кошиця, Миколи Леонтовича. Досить прослухати хоча б його коліскову «Місяць ясененький» на слова Лесі Українки, щоб переконатися, що це справжній шедевр вокально-хорової лірики. Високим професіоналізмом, українським мелосом відзначаються й інші його твори – «Пісня про Україну», «Заповіт», «Не громи в степах гудуть», епічна поема «Гайдамаки» на слова Тараса Шевченка та ін. Добре знаючи фольклор рідного народу, його характерні особливості, митець у своїх обробках успішно продовжує традиції згаданих класиків, привносячи у кожен з них чимало свого, власного, оригінального. Загалом, його обробки відзначаються справжньою довершеністю в трактуванні хорової фактури, що робить їх надзвичайно ефектними в концертно-виконавському плані.

Добре розуміючи необхідність виховання майбутньої зміни, Анатолій Авдієвський організував у 1986 році своєрідний супутник хору – дитячий фольклорний ансамбль «Цвітень». Його очолила Марія Пилипчак. Вона відразу налагодила навчання й виховання юних співаків на кращих зразках дитячого ігрового фольклору і з успіхом репрезентує в концертах все нові й нові записи з різних регіонів України [3, С. 3 – 6].

У розквіті творчих сил зустрічає своє 75-річчя один із найталановитіших вихованців корифея українського хорового мистецтва ХХ століття Костянтина Пігрова народний артист УРСР, лауреат державної премії ім. Т.Г. Шевченка, професор, академік, проректор-директор Інституту мистецтв Київського національного педагогічного університету ім. Михайла Драгоманова, художній керівник і головний диригент Національного українського народного хору ім. Г.Г. Верьовки Герой України Анатолій Тимофійович Авдієвський.

Література

1. *Українська радянська енциклопедія*. У 12-ти томах. – Київ.
2. *Митці України*: Енциклопедичний довідник. – К.: УЕ, 1992.
3. *Головащенко М.* Творці казкового дива // Співоче поле України. – Київ: Вид-во «Молодь», 2004. – С. 3–6.

УДК 78(091)(477.8)''19''

Салій С.І.

МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. М.ЛИСЕНКА І МУЗИЧНА ОСВІТА В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ ХХ ст.

На початку ХХ століття музичний рух в Західній Україні набрав особливого розмаху. Добрим підґрунтям для створення Львівського вищого музичного інституту ім. Миколи Лисенка стала діяльність Львівського одноіменного музичного товариства. Результатом швидкого розвитку інституту стало відкриття його філій у містах Галичини.

Ключові слова: вищий музичний інститут, музична освіта, аматорське виконавство, музичне товариство, філія.

Значне місце в розвитку музичної освіти в Західній Україні на початку ХХ ст. займав вищий музичний інститут ім.М.Лисенка, відкритий у Львові в 1903 році. Високий виконавський рівень студентів та викладачів цього закладу сприяв формуванню позитивного іміджу інституту не тільки в Західній Україні, але й у багатьох інших областях.

Дослідження даного питання присвятили свої роботи провідні вітчизняні та зарубіжні музикознавці, серед яких слід відзначити дослідження С.Людкевича, С.Павлишин, М.Загайкевича, З.Штундера, Л.Мазепи, Т.Мазепи. Але, на нашу думку, ця проблема потребує більш детального дослідження.

Судячи з архівних документів, ідея створення у Львові музичного інституту належала українському гімнастичному товариству “Сокіл”. За втілення цієї ідеї у життя бралися багато разів, але практично втілити в життя цю хорошу ідею у товариства “Сокіл” не вийшло.

Згодом новостворений “Союз музичних і співацьких товариств” звернувся до товариства “Сокіл” з пропозицією передати йому право на розробку цієї інституції, тим більше, що голова “Союзу музичних і співацьких товариств” А.Вахнянин був і головою товариства “Сокіл”.

Правління “Союзу співацьких і музичних товариств” детально відпрацювало навчальний план інституту, підбрало фахівців з консерваторською освітою. Програма навчання обіймала всі музичні предмети, необхідні для формування теоретичних і практичних знань та навичок. Першими педагогами інституту стали А.Вахнянин (теорія музики), Я.Галль (композиція), О.Ясеницька, Д.Шухевичівна, М.Криницька, О.Прокешівна (фортепіано), Отто Тайтш (скрипка) [5, 103].

Керуючись статутом, який був затверджений 2 травня 1903 року “Союз співацьких і музичних товариств” 10 жовтня 1903 року відкрив у Львові музичну школу під назвою “Вищий музичний інститут”. У “Шкільному уставі” зазначалося, що Вищий музичний інститут має на меті дати своїм учням основну і всебічну музичну освіту, яка б відповідала програмам європейських консерваторій. Учні мали змогу стати професійними музикантами, а любителі музики – розширити загальний музичний світогляд.

Рік відкриття інституту співпав з роком приїзду М.В.Лисенка до Львова. Зустріч композитора з прогресивними діячами культури і мистецтва після тривалого і активного листування (І.Франко, Ф.Колесса, С.Людкевич та ін.) мала програмне значення для розвитку західноукраїнської музичної культури. Цікаво відзначити, що серед численних адрес, вручених композитору 7 грудня 1903 року на урочистих зборах у залі Львівської філармонії з нагоди 35-річчя його творчої діяльності, було й вітання від нового навчального закладу, на відкриття якого Микола Віталійович передав частину коштів, отриманих за авторський концерт.

Архівні матеріали свідчать, що питання про створення спеціального музичного закладу з викладанням навчальних предметів рідною мовою неодноразово порушувалися на сторінках Львівських часописів у ХІХ та на початку ХХ століть. Про необхідність організації у Львові “справжньої співочої школи” писав й Й.Левицький [11], Михайло Вербицький також наполягав на створенні навчального закладу, в якому “подібно музичній консерваторії в чеській Празі, можливо буде навчатись, між іншим, і мистецтву композиції творів” [4]. Адже на той час більшість музикантів змушена була здобувати знання або самотужки, або в польських, німецьких чи чеських навчальних закладах. З особливою пристрастю виступав за організацію у Львові української консерваторії С.Людкевич. Він став одним з фундаторів становлення професійної музичної освіти не лише у місті Львові, а й загалом у Західній Україні. Композитор в журналі “Діло” у 1902 році опублікував статтю “Кілька слів про потребу заснування українсько-руської музичної консерваторії у Львові” [13], де обґрунтував необхідність створення такого музичного закладу.

Треба відзначити, що перший український навчальний музичний заклад у Львові, який став називатися вищим музичним інститутом, не був створений на зразок консерваторії Російського музичного товариства. Там була вироблена досконала система організації навчання, яка давала повну музичну і загальну освіту. Навчання у Львівському музичному інституті наближалось до західноєвропейських університетів, де учні загальноосвітніх шкіл і студенти різних вузів навчалися паралельно, засвоюючи в консерваторії лише музичну програму.

Першим директором інституту став А.Вахнянин, який у вересні 1903 року оголосив набір за спеціальностями: музична композиція, сольний спів, хоральний спів, гра на фортепіано, гра на скрипці та інших оркестрових інструментах.

Архівні документи свідчать про такі терміни і оплату за навчання з окремих фахів (Див. таблицю).

Таблиця № 1

Спеціальність	Термін навчання	Оплата праці за кожен рік в кронах								Загальна сума
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Композиція	5 р.	75	75	100	120	120	-	-	-	490
Сольний спів	5 р.	120	120	180	180	210	-	-	-	810
Хоральний спів	2 р.	60	60	-	-	-	-	-	-	120
Гра на фортепіано	8 р.	75	75	90	120	150	180	210	240	1140
Гра на скрипці	7 р.	75	75	90	120	150	180	210	-	900
Гра на інших оркестрових інструментах	6 р.	75	75	90	120	150	180	-	-	690

Як бачимо з таблиці №1, оплата за навчання була досить високою. Це пояснюється тим, що Вищий музичний інститут, як і українські музичні товариства, не отримували від держави ніякої матеріальної допомоги, тому гроші, одержані за навчання, складали основний фонд заробітної плати викладачів. Однак, навіть слабка матеріально-фінансова база, недостатня кількість національних педагогічних кадрів, упереджена політика державної влади щодо українського населення Західної України не зупинили його подальшого розвитку. За даними М.Волошина, на першому році навчалося 62 учні [5, 104].

Таблиця № 2

Спеціальність	Класи						Кількість учнів
	I	II	III	IV	V	VI	
Гра на скрипці	12	1	-	1	-	-	14
Гра на фортепіано	10	10	7	4	2	1	34
Сольний спів	9	2	-	-	-	-	11
Композиція	3	-	-	-	-	-	3

Після першого року навчання 42 учні склали річний іспит на “відмінно” і “добре” (“знаменито” або “похвально”), що вже само собою було значним успіхом. Прикрим стало те, що через брак коштів частина учнів змушена була залишити школу, бо інститут на першому році існування не міг дозволити безкоштовне навчання. Його мізерні фінанси витрачалися на оренду приміщення, придбання нових музичних інструментів, заснування музичної бібліотеки, створення необхідних побутових умов тощо. Правління інституту висловило надію, що з часом інші українські товариства придуть на допомогу бідним талановитим учням і виплачуватимуть їм стипендії.

На початку своєї діяльності музичний інститут зробив спробу перейменуватися в консерваторію. В оголошенні про набір на 1904 – 1905 навчальний рік навіть зазначалось – “руська консерваторія”. Однак офіційного дозволу на перейменування так і не було отримано.

Через два роки інститут відкрив класи солоспіву (О.Ясеницька), скрипки й альту (О.Бережницький), віолончелі та контрабаса (А.Вольфшталь). Розширився клас фортепіано (Д.Шухевичівна). Планувалося відкрити курси гри на фісгармонії і духових інструментах (флейта, кларнет, гобой, валторна, труба). Навчання в інституті проводилося тричі на тиждень у післяобідній час (вільний від шкільних занять). Те, що після другого року навчання з 99-и вступників 80 одержали кваліфікацію, свідчило про хороший і правильний розвиток Вищого музичного інституту [8]. З 1906 – 1907 навчального року дирекція інституту запровадила оркестрове навчання.

У зв'язку із створенням Музичного товариства ім.М.Лисенка інститут перейшов під його керівництво і з 1907 р. носить назву “Вищий музичний інститут ім.М.Лисенка”. Його навчальна і матеріально-технічна база переводиться у приміщення Народного Дому.

Вже 25 червня 1908 року в музичному інституті вперше відбувся великий концерт учнів трьох випускних класів. Програма концерту є яскравим доказом, що інститут дбав про ознайомлення своїх учнів з найновішими музичними творами, вироблення у них якнайкращої техніки і відповідного розуміння музики [3].

З 1908 р. Вищий музичний інститут ім.М.Лисенка розпочинає навчання учнів гри на духових інструментах (флейта, кларнет, труба). Його педагогами запрошуються кращі музиканти оркестру Львівської опери. Для учнів встановлюються значні пільги в оплаті та здійснюється допомога у придбанні музичних інструментів. У цьому ж році навчання гри на скрипці очолив випускник Віденської консерваторії Є.Перфецький. У 1910 – 1911 навчальному році інститут відкрив курси навчання хорового співу (М.Волошин) і віолончелі (А.Вольфшталь).

Щорічні концерти випускників музичного інституту за його межами завжди були важливою подією. Вони давали змогу вчителям показати результати своєї праці, а учням – продемонструвати своє вміння. Один з таких концертів, який відбувся 2 квітня 1911 року, “засвідчив перед численно зібраними слухачами, що “консерваторія” наша кладе з кожним роком тривкіші основи під храм нашого загального музичного образования” [6].

Майже кожного року розширювалися відділи музичного інституту, особливо фортепіанний. Значного успіху досяг відділ солоспіву, очолюваний З.Козловською. Подією було також введення курсу ансамблевої гри на скрипці й хорового співу.

Незважаючи на воєнні події та російську окупацію Галичини, робота музичного інституту продовжувалася, а число учнів у 1916 році зросло майже вдвічі. Крім навчання гри на фортепіано, скрипці та викладання теоретичних дисциплін, поновилось навчання солоспіву і гри на віолончелі. Про річний концерт учнів І.Козак пише: “Ми були свідками поступу, який в сім році зробили вихованки на поли музики, та стараня і праці Дирекції й сил учительських, котрі в таким тяжким часі зуміли удержати рівень науки на належній висоті” [9].

У новому навчальному (1917) році, враховуючи брак професійних музикантів, спричинений війною, на викладацьку роботу був запрошений відомий віолончеліст Богдан Бережницький, головний концертмейстер Львівської опери.

Аналізуючи виступ учнів Музичного інституту ім.М.Лисенка, який відбувся 20 березня 1920 року, С.Людкевич зауважив, що артистичний доробок інституту останніми роками не дуже великий. Помітна відсутність нових талантів, особливо зі скрипки, віолончелі, інших інструментів. “Але і в тих обставинах треба мати надію, що зусиллями управи інституту виправиться поволи ця аномалія” [14].

Сподівання С.Людкевича виправдалися вже в наступні роки. Схвальну оцінку підсумковому концерту учнів (1923 р.) дав І.Копач, особливо відзначивши уміння піаністок Є.Терлецької, О.Левицької, Д.Гординської та ін., скрипалів В.Вірстюка і М.Січинської, солістів З.Косоноцької, І.Лозинської та Я.Косоноцького, а також виконання учнівським оркестром під керуванням С.Людкевича увертюри до опери “Лоенгрін” Р.Вагнера [10].

Виступи учнів Вищого музичного інституту ім.М.Лисенка С.Людкевич називав справою першорядної ваги для музичної культури. Тому він присвячував їм багато особистої уваги. У 1926 році ці виступи проводилися аж чотири вечори (три виступи учнів інституту у Львові, один – силами учнів у його філіалах).

Людкевич писав: “Непересічними здібностями могли похвалитися учні-піаністи третього – четвертого років навчання: Д.Федаківна, О.Шпитковська, Б.Перфецький та ін., п'ятого – шостого років: Н.Біленька, А.Горвиковичівна, особливо Д.Герасимовичівна, яка у трудних “Інтермеццах” і “Капріччіо” Брамса виявила вже під оглядом музично-змістовим незвичайну зрілість і тонкість виразу, яку під цю пору у нас рідко коли можна заобсервувати” [15]. Піаністську кар'єру композитор пророкував Д.Гординській, Р.Савицькому, І.Любчаківній, О.Левицькій. Скрипку гідно представили Й.Бльох і М.Занько.

Вперше було проведено і окремий виступ учнів філіальних інститутів (Стрия, Дрогобича, Перемишля і Станіслава).

І все ж, хоча річні виступи учнів Львівського і філійних музичних інститутів у 1926 – 1927 навчальному році й засвідчили постійний поступ розвитку виховання музичної культури у всій Галичині, “але наша суспільність у Львові і в краю, повинна зрозуміти, – писав С.Людкевич, – що музика для музикально одареної нації, повинна і мусить бути не “люксусом”, а хлібом насущним, елементом конечним для культурного розвою і всіма способами піддержати змагання музичного Товариства в кожнім напрямі” [15].

У 1929 – 1930 навчальному році в інституті відкрився музично-педагогічний семінар для кандидатів у вчителі музики і співу, в якому передбачалося подавати у трирічному обсязі весь комплекс знань. Значно розширено теоретичні предмети, для викладання яких було запрошено кваліфікованих спеціалістів, а до навчання гри на фортепіано – абсолювентку Віденської академії Галину Левицьку.

Концертні виступи з нагоди 25-річчя створення музичного інституту показали зрілу майстерність учнів, зокрема у виконанні “Української сюїти” М.Колесси, “Української рапсодії” (на мотиви пісень “Тече річка беріжками” і “Максим козак Залізник”) В.Барвінського, “Стрілецької рапсодії” (на мотиви стрілецьких пісень “Ой та зажурились”, “Засумуй, трембіто”, “Ой видно село”, “Нумо до зброї, брати”) С.Людкевича, хору з опери “Утоплена” М.Лисенка в супроводі оркестру.

У 1931 – 1932 навчальному році був проведений розподіл учнів і розмежування школи на підготовчу, тобто нижчу та фахову – середню і вищу. Дипломований випускник одержував повну музичну кваліфікацію.

Два останні спільні виступи філіалів музичного інституту відбулися 28 – 29 травня 1939 року у Львові. “30 номерів програми (виступили 17 піаністів, 11 скрипалів, 2 віолончелісти, одне фортепіанне тріо зі Станіслава і оркестр із Тернополя) пройшли з повним успіхом і ще раз дали наглядний доказ вельми інтенсивної та успішної музично-педагогічної праці учителів та елевів цієї нашої установи, хоч і в яких тяжких умовах нашого життя” [7].

Правління Вищого музичного інституту ім.М.Лисенка, даючи силами учнів оперні вистави, започаткувало тим самим справу розвитку важливої і майже нерозпочатої ділянки творчої роботи. “Сьогодні музичний інститут ім.М.Лисенка диспонує вже такими вартостями, – відзначав Р.Савицький, – з яких можна змонтувати навіть оперу, що й не повстидалась би й не одна поважна закордонна школа” [16]. Підтвердженням цих слів була вистава третьої дії опери Д.Верді “Аїда” і фрагменту опери П.Чайковського “Євгеній Онегін”, що відбулася 15 червня 1939 року. Це був один з етапів розвитку української опери і досить значний крок вперед. Такі речі, як брак залу, відповідної сцени, місця для оркестру і т.п., тобто чисто технічні недоліки, від яких багато залежало – у даному випадку не були вирішальними. За словами Р.Савицького, вистава пройшла з повним успіхом, “а виведення цілості нашим найкращим диригентом проф.М.Колессою заслуговує під кожним оглядом на найбільше признание” [16].

Таким чином, з моменту свого заснування, незважаючи на складні історичні умови та всі інші перешкоди, інститут виріс “в найповажнішу нашу музичну установу вже не локального, а краювого характеру, яка претендує на музичну консерваторію та конкурує успішно з найповажнішими музичними консерваторіями в Галичині й державі” [12].

У зв’язку із зміною структури державної влади в січні 1940 року було засновано Львівську державну консерваторію, музичне училище та школу при консерваторії. У вищому музичному навчальному закладі було відкрито ряд факультетів: фортепіанно-органний (декан Р.Савицький, завідувачі кафедр Л.Мюнцер – спеціальне фортепіано, Г.Левицька – обов’язкове фортепіано для студентів диригентів, композиторів, музикознавців та студентів оркестрового і вокального факультетів), оркестровий (декан П.Пшеничка, завідувач кафедри М.Бауер), вокальний (декан О.Бандрівська, завідувач кафедри Р.Любинецький), історико-теоретичний (декан С.Лісса, завідувач кафедри А.Хибінський, завідувач кабінету історії народної творчості З.Лисько), диригентський (декан А.Солтис) та композиторський (завідувачі кафедр С.Людкевич і Й.Коффлер).

Таким чином, всі існуючі у Львові (польські й українські) музичні навчальні заклади були об’єднані в один вищий (консерваторія), середній (музичне училище) і нижчий (музична школа). Тоді ж (1940р.) були реорганізовані приватні музичні школи. Науково обгрунтовані навчальні плани давали змогу не лише надавати всебічну і глибоку підготовку, а й відкрити нові таланти. Студенти музичного училища і консерваторії почали отримувати стипендії, частково забезпечувалися гуртожитками. В.Барвінський з ентузіазмом відзначав, що “студентству дається все потрібне йому і в майбутньому його чекає не безробіття, а велика і цікава творча робота” [1].

При кафедрі історії музики був створений Кабінет історії музики і народної творчості, який мав понад п’ять тисяч томів книжкового фонду. Ці надбання були розміщені у восьми відділах, серед яких неабияке місце займав архівний відділ з рукописами творів М.Лисенка, М.Вербицького, Я.Лопатинського, К.Курпінського та нотними і теоретичними стародруками. В окремому відділі зберігалися матеріали з історії музики від античної епохи до сучасності. Народна творчість, етнографічна література, авторські збірки народних пісень (О.Кольберг, С.Людкевич, Ф.Колесса, К.Квітка, В.Залеський та ін.) склали фонд ще одного відділу. Окремо були систематизовані твори з теорії музики, педагогіки, філософії, психології та музичної естетики. Відділ періодики мав музичні журнали і газети, видані в різних країнах. Крім того, у фонді кабінету знаходилися каталоги і лексикони, автобіографії композиторів, написані самими митцями.

Робота кабінету історії музики і народної творчості постійно удосконалювалась. Склалися каталоги, упорядковувався відділ архіву, систематизовувався архів колишнього музичного

товариства ім.М.Лисенка і співочого товариства “Боян” з метою збереження цих рукописів та інших пам’яток в бібліотеці історичного кабінету консерваторії.

Отже, Вищий музичний інститут ім.М.Лисенка був першим українським вищим навчальним закладом на теренах Західної України, в якому цілеспрямовано проводилась робота з підготовки професійних співаків і музикантів. Навколо нього гуртувалася талановита галицька молодь, кращі представники якої гідно репрезентували і репрезентують музичне мистецтво як в Галичині, так і за її межами.

Література

1. **Барвінський В.** Музикальна культура Львова // Вільна Україна – 1940. – Ч.205.
2. **Вахнянин А.** В справі потреби заснування музичного інституту у Львові // Діло. – 1903. – Ч.197. – С.1–2; Ч.198. – С.1–2.
3. **Вахнянин Б.** Вржнія з дорічного попису руської консерваторії музичної ім.М.Лисенка // Діло. – 1908. – Ч.85.
4. **Вербицький М.** О твореніях музикальних, церковних і мірських на нашей Руси // Слово. – 1870. – Ч.38. – С.1.
5. **Волошин М.** Вищий музичний інститут у Львові // Ілюстрований музичний календар. – Львів, 1905. – С.102–104.
6. **Волошин М.** Попис елевів... // Діло. – 1911. – Ч.78.
7. **Гринецький І.** Спільні пописи музичних шкіл ім.Лисенка // Діло – 1938 – Ч.120.
8. **Діло.** – 1905. – Ч.179.
9. **Козак І.** З концертної залі // Діло. – 1917. – Ч.156.
10. **Копач І.** Попис елевів Вищого музичного інституту у Львові // Діло. – 1923. – Ч.79.
11. **Левицький Й.** Історія введенія музикального пінія в Перемишли // Перемишлянин на рік 1853. – С.81–90.
12. **Людкевич С.** Музичний інститут ім.М.Лисенка // Українська музика. – 1937. – Ч.7. – С.94.
13. **Людкевич С.** Кілька слів про потребу заснування українсько-руської музичної консерваторії у Львові // Діло. – 1902. – Ч.239. – С.1–2.
14. **Людкевич С.** Попис елевів “Музичного інститута” Товариства ім.М.Лисенка // Громадська думка. – 1920. – Ч.74.
15. **Людкевич С.** Попис елевів Вищого музичного інституту ім.М.Лисенка // Діло. – 1926. – Ч.151.
16. **Савицький Р.** “Аїда” і “Євгеній Онегін” // Діло. – 1939. – Ч.138.

УДК 37.016:784(510)

Цзинь Нань

ВОКАЛЬНОЕ ИСПОЛНИТЕЛЬСТВО В КИТАЕ: МЕТОДИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

В статті розглянуто проблему удосконалення методики фахової підготовки майбутнього педагога по класу вокала. Визначено методичні аспекти вокального виконавства в Китаї: методи, форми вокально-виконавської діяльності, роль в цьому процесі соціокультурного середовища. Висвітлено перспективи і напрямки дослідження в цій сфері.

Ключові слова: вокальне виконавство, вокально-педагогічна діяльність, вокальна підготовка, вокально-виконавська творчість, вокально-сценічні образи.

В конце XX столетия в Китае изменились культурные приоритеты. На государственном уровне наряду с вниманием к народному искусству, в частности, к традиционной китайской опере, приоритеты культурной политики были сориентированы на европейское классическое, романтическое и современное вокальное искусство. Активными темпами разрабатываются собственные и заимствуются европейские, в частности, русские и украинские методики преподавания вокала. Большое количество молодых певцов обучаются и стажироваются в высших учебных заведениях искусства западной и восточной Европы, в частности в Украине и России.

Вместе с тем в Китае открываются новые учебные заведения искусств, в которых обучают европейской манере пения. Расширяется репертуарный список театров, в которых рядом с традиционной китайской оперой идут оперные спектакли Дж. Верди, Ж. Бизе, Дж. Пуччини, вызывающие живой интерес слушателей.